

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Дніпровський державний
аграрно-економічний
університет

ЛКС Центр
Видавництво ТОВ «ДКС-центр»

Ефективна економіка № 7, 2017

УДК 351.74.863

*М. Ф. Криштанович,
доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри педагогіки та соціального управління, Національний університет "Львівська
політехніка"*

РОЛЬ ПОЛІЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*М. F. Kryshchanovych,
Doctor of Sciences in Public Administration,
Associate Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Social Management, National University
"Lviv Polytechnic"*

THE ROLE OF THE POLICE IN THE SYSTEM OF ENSURING ECONOMIC SECURITY OF ECONOMIC ENTITIES

В статті з'ясовано місце і роль Національної поліції України в системі економічної безпеки суб'єктами господарювання, проаналізовано вплив поліції на внутрішні та зовнішні загрози в системі економічної безпеки суб'єктів господарювання та національної безпеки держави.

The article clarifies the place and role of the National Police of Ukraine in the system of economic security by economic entities, analyzes the influence of the police on internal and external threats in the system of economic security of economic entities and national security of the state.

Ключові слова: *Національна поліція, національна безпека, економічна безпека, економічна безпека суб'єктів господарювання, механізм управлінської діяльності.*

Key words: *National police, national security, economic security, economic security of economic entities, mechanism of management activity.*

Постановка проблеми. Розглядаючи економічну безпеку суб'єктів господарювання як один із видів забезпечення безпеки бізнесу необхідно зазначити, що вона займає головне місце серед інших видів державної безпеки та забезпечується безпекою одною з виконавчих гілок влади Національною поліцією України. Особлива значимість економічної безпеки суб'єктів господарювання обумовлюється рядом факторів як зовнішнього, так і внутрішнього характеру. Це необхідність і важливість економічної безпеки суб'єктів господарювання виникає з наявної різноманітності зацікавлень суб'єктів ринку, їх прагнення до збільшення прибутків, що активізує конкурентну боротьбу, а остання, в свою чергу, завжди знаходилась в площині економічної безпеки держави.

Наступне це нестабільна економічна ситуація в державі, яка досить різко і несподівано змінює діяльність суб'єктів господарювання в деякі періоди майже до кризових умов своєї діяльності, з високим рівнем ризику. Усе це потребує від суб'єктів господарювання вироблення адекватної економічної політики, економічної поведінки на ринку, поєднання принципів раціональності і доцільного ризику у своїй діяльності. Суть економічної безпеки реалізується в системі її критеріїв і показників. Критерієм економічної безпеки суб'єктів господарювання виступає оцінка економічного стану суб'єкта господарювання.

А в системі показників економічної безпеки суб'єктів господарювання доцільно виділити наступне: а саме це швидкість зростання прибутків та посилення економічної стабільності в практиці суб'єкта; ступінь матеріального і соціального забезпечення працівників та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання в Україні, досліджували та внесли вагомий внесок у розробці цієї проблеми такі відомі українські науковці як В. Франчук, О. Бандурка, З. Живко, Р. Волощук, О. Іващенко, С. Міщенко та ін., але дана проблематика розглянута недостатньо та потребує подальшого дослідження.

Метою статті є дослідження ролі Національної поліції України щодо забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання держави.

Виклад основного матеріалу. Держава, уособлена системою правоохоронних органів, є безпосереднім суб'єктом регулювання всіх відносин у сфері гарантування національної безпеки і головною силою для їх реалізації. Відповідно, Національна поліція України як орган виконавчої влади, згідно зі ст. 1 Закону України “ Про Національну поліцію ”, покладено гарантувати внутрішню безпеку країни – захищати життя, свободи та права, здоров'я громадян, власність, інтереси держави та суспільства від протиправних посягань [1]. Одним із найважливіших аспектів, що у комплексі визначають діяльність Національної поліції щодо гарантування внутрішньої безпеки країни, є напрямки їх діяльності для забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Особливістю діяльності Національної поліції України полягає в механізмі управлінської діяльності, який поділяється на організаційний, інституційний, нормативно-правовий механізм та механізм міжнародного співробітництва. За допомогою даних механізмів управління Національна поліція впливає на забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання та гарантування внутрішньої безпеки держави та суспільства [2].

Метою організаційного механізму управлінської діяльності поліції, яку визначила для неї держава, є захист із застосуванням відповідних принципів та методів, спрямованих на охорону основних об'єктів національної безпеки. Для реалізації цієї мети слугують такі основні напрямки діяльності поліції: адміністративна, профілактична, кримінально-процесуальна, оперативно-розшукова, охоронна та виконавча. Множинність цих напрямків зумовлює специфіку реалізації механізмів управлінської діяльності поліції у здійсненні поставлених перед ними завдань. Відмінність в основних напрямках діяльності поліції та механізмів їх реалізації не впливають на її загальну оцінку роботи. Економічна безпека є одна з основних складових державної безпеки. Вона відображає причинно-наслідковий зв'язок між економічною міццю держави, її воєнно-економічний потенціал та національною безпекою.

За умов, що сьогодні склалися в Україні та світі, зростає значення стратегії національної безпеки, яка має полягати у захисті держави її політичних інститутів, людини і суспільства. Основним принципом стратегії національної безпеки має бути принцип балансу інтересів людини, суспільства та держави.

Одна з основних стратегій національної безпеки держави мають становити універсальні ціннісні орієнтири, спрямовані на побудову правової демократичної держави, громадянського суспільства і соціально орієнтованої ринкової економіки [3].

Нормативно-правовий механізм управлінської діяльності забезпечує основу економічної безпеки, яка закладена відповідними нормативними документами, що прийняті і впроваджені в державі.

Нормативно-правовою базою, що регламентує забезпечення економічної безпеки України, є:

- Конституція України — у ст. 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу.

- Закони України: «Про національну безпеку України», «Про Раду національної безпеки і оборони України», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»; податкове та валютне законодавство; законодавство України про приватизацію, банкрутство, зовнішньоекономічну діяльність; Кримінальний, Кримінально-процесуальний, Цивільний, Цивільно-процесуальний, Митний, Бюджетний, Господарський кодекси України, які мають безпосереднє відношення до регулювання відносин в економічній сфері.

- Укази та Розпорядження Президента України;

- Постанови та Розпорядження Кабінету Міністрів України.

Він також спрямований на :

- законодавчий розподіл повноважень;

- чітке формулювання та юридичне закріплення пріоритетів підрозділів Національної поліції;

- правове забезпечення формування та реалізації державної політики до кращого світового досвіду.

Інституційний механізм управлінської діяльності Національної поліції спрямований на розроблення стратегії та методів реформування системи щодо забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання;

- реформування системи органів Національної поліції України;

- ліквідацію та реорганізацію елементів організаційної структури поліції для забезпечення економічної безпеки в цілому;

- взаємодію поліції з іншими правоохоронними органами щодо забезпечення економічної безпеки держави;

- взаємодію поліції з органами місцевого самоврядування щодо забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання на місцевому рівні;

- співпрацю з громадськими організаціями.

Механізм міжнародного співробітництва спрямований на виведення функціонування Національної поліції України на рівень міжнародних стандартів соціально-сервісної дії;

- правове забезпечення та інституційне співробітництво в рамках міжнародних організацій щодо забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання;

- співпраці поліції з подібними структурами ЄС щодо забезпечення економічної безпеки;

- правильне використання набутого та апробованого міжнародного досвіду щодо забезпечення економічної безпеки;

– налагодити ефективний інформаційний обмін між поліцією та суб'єктами міжнародного права та поглибити процес європейської інтеграції України щодо забезпечення національної безпеки держави;

Усі напрямки механізмів управлінської діяльності Національної поліції взаємопов'язані й утворюють цілісний комплекс її діяльності, яка забезпечує громадський порядок, громадську безпеку та боротьбу зі злочинністю, та виступає головним гарантом щодо забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання та національної безпеки держави в цілому. Тому зміст і функції Національної поліції визначаються напрямком та рівнем загроз національним інтересам України.

Механізми управлінської діяльності Національної поліції щодо гарантування економічної безпеки суб'єктів господарювання та внутрішньої безпеки країни, мають сприяти реалізації таких принципів, як:

- дотримання свобод і прав громадянина;
- законність;
- позапартійність і деполітизація;
- захищеність демократичних цінностей суспільства;
- колегіальність й єдиноначальність під час опрацювання та прийняття рішень;
- першочерговість функцій запобігання і профілактики правопорушень;
- взаємозв'язок з органами державного управління, місцевими органами самоврядування та військовими об'єднаннями;

- відкритість до громадського контролю;
- співпраця з населенням, громадськими об'єднаннями та неурядовими організаціями.

Тому управлінські рішення щодо гарантування державної безпеки мають здійснювати потужний вплив на спрямованість, зміст, результативність та ефективність діяльності Національної поліції стосовно всіх наявних проявів і потенційних загроз. Зазначимо, що управлінська діяльність у системі забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання країни здійснюється Національною поліцією України і являє собою процес взаємозв'язаних і впорядкованих дій. Він визначає зміст і динаміку реалізації цілей гарантування внутрішньої безпеки держави Національною поліцією України через систематичність операцій, які розвиваються, змінюються та вдосконалюються. Цей процес здійснюється водночас у різних напрямках діяльності поліції, та одним з яких є забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання [4].

Висновки. Отже, Національна поліція України через механізми управлінської діяльності створена для забезпечення основних напрямків своєї діяльності усіма підрозділами які становлять єдину систему щодо забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання та гарантування внутрішньої безпеки держави. Можна трактувати, що чинна система гарантування внутрішньої безпеки держави не в повній мірі може якісно протидіяти потенційним і явним загрозам фактично в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства.

Література.

1. Закон України «Про Національну поліцію» Верховна Рада України; Закон від 02.07.2015 № 580-VIII.
2. Приходченко Л. Структура механізму державного управління: взаємозв'язок компонентів та фактори впливу на ефективність //Л. Приходченко // Вісник НАДУ – 2009. – № 2. – С.105-112.
3. Національна безпека: навч. посіб. / Я.Й. Малик, О.І. Береза, М.Ф. Криштанович. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010 – 280 с.
4. Дзюба І. Напрямки діяльності Міністерства внутрішніх справ України / І. Дзюба // Вісн. київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія юридичні науки. – 2007. – №.77-78. – С.96-98.

References.

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine "About the National Police", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/580-19> (Accessed 10 July 2017).
2. Prykhodchenko, L. (2009), "Structure of the mechanism of public administration: the relationship of components and factors of influence on efficiency", Visnyk NADU, vol. 2, pp.105-112.
3. Malyk, Ya. Bereza, O. and Kryshchanovych, M. (2010), Natsionalna bezpeka [National security], LRIDU NADU, Lviv, Ukraine.
4. Dzyba, I. (2007), "Areas of activity of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine", Visn. Kyiv. Nats. Un-tu im. Tarasa Shevchenka. Seriya yurydychni nauky, vol.77-78, pp.96-98.

Стаття надійшла до редакції 13.07.2017 р.

Вгору

ТОВ "ДКС Центр"